

ע"פ 6602/13 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים
ע"פ 6602/13

לפני:

כבוד השופט ח' מלצר
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט מ' מזוז

המערער:

פלוני

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים
בתפ"ח 20690-10-12 מיום 17.3.2013 שניתן על-ידי
סגן הנשיא י' צבן והשופטים ר' כרמל ור' פרידמן-פלדמן

תאריך הישיבה:

י"א באדר התשע"ה (2.3.2015)

בשם המערער:

עו"ד משה מרוז; עו"ד איתי כהן

בשם המשיבה:
פסק-דין

עו"ד מורן פולמן

השופט נ' סולברג:

1. המערער הורשע באונס, במעשה סדום, בנסיון אונס ובמעשה מגונה. מדובר במאות מעשי-עבירה מיניים שעשה המערער בקטינה. גם בתקיפת בנו הקטין הורשע המערער. על כל אלה, נדון ל-28 שנות מאסר, ולמאסר על-תנאי, וחוייב בתשלום פיצויים בסך של 50,000 ₪.

המעשים והעבירות

2. אלו הם מעשיו של המערער, אביה החורג של הקטינה, מזה תריסר שנים. אביה הביולוגי של הקטינה התאבד כשאמה היתה בהריון עמה. בחלוף כשנה החל המערער להתגורר עם אמה, ולגדל את הקטינה כבת.
3. במהלך שנת 2005, החל המערער ליצור קרבה פיזית עם הקטינה לשם סיפוק מיני. בתחילה חיבק את הקטינה ונצמד אליה. בהמשך, במהלך השנים 2005-2008, בהזדמנויות לרוב, בתדירות של פעם בשבוע לפחות, בשעות הערב, בזמן שאשתו נעדרה מן הבית, נהג המערער להתבודד עם הקטינה בבתים ולבצע בה מעשים מיניים. המערער הפשיט את הקטינה, פשט את בגדיו, חיבק את איבר מינו באיבר מינה, נגע באיבר מינה באצבעותיו, ליקק אותו והחדיר את לשונו לאיבר מינה.
4. באחת ההזדמנויות, סמוך לפני חודש אוגוסט 2005, ניסה המערער להחדיר את אצבעו לאיבר מינה של הקטינה, זו אמרה לו כי הוא מכאיב לה, ואז חדל מן המעשה. בעת ביצוע המעשים המתוארים נהג המערער גם לנשק את הקטינה על פיה. המערער שכנע את הקטינה, כי מעשיו נעשים בשל אהבתו הרבה כלפיה, ואמר לה לשמור בסוד את הקשר המיוחד ביניהם ולא לספר עליו לאיש, שאם לא כן – יכלא. הקטינה הבטיחה למערער שלא תספר על הקשר ביניהם לאף אחד.
5. במהלך השנים 2008-2009, המשיך המערער לבצע בקטינה מעשים מיניים, באותה תדירות של פעם בשבוע לפחות, כאשר אמה נעדרה בשעות הערב מביתם. במספר הזדמנויות החדיר המערער את איבר מינו לישיבה של הקטינה. פעמים רבות החדיר את איבר מינו אל תוך פיה. באותה תקופה, כשהקטינה החלה להתפתח מינית, נהג המערער ללקק ולמצוץ את חזה.
6. במהלך השנים 2009-2011, בשל צווי נזקקות שניתנו בעניינה, שהתה הקטינה בפנימיה. כאשר ביקרה בבית בחופשות מן הפנימיה, בתדירות של אחת לשבועיים, המשיך המערער לבצע בה מעשים מיניים כנ"ל.
7. מדובר במאות מעשים שבהם החדיר המערער את לשונו לאיבר מינה של הקטינה, החדיר את איבר מינו לישיבה, לפיה, ביצע בה מעשים מגונים, ובהזדמנות אחת ניסה להחדיר את אצבעותיו לאיבר מינה. את כל אלה עשה המערער בגופה של הקטינה, בתו החורגת, כאשר טרם מלאו לה 14 שנה.
8. במהלך שנת 2011, בעקבות דיווחים של רשויות הרווחה על התנהלות מינית חריגה של הקטינה, ועל חשד כי המערער פוגע בה, ניהלה משטרת ישראל חקירה נגדו בחשד לביצוע עבירות מין בקטינה. על מנת להגן על הקטינה, הורה בית משפט בחודש אוקטובר, כי תאסר יציאתה לבית המשפחה בזמנים של חופשות מן הפנימיה. בתום חקירת המשטרה, בעקבות בקשת פקידת סעד, הבהיר בית המשפט בהחלטה מיום 28.12.2011 (תנ"ז 508/04 בבית המשפט לנוער בירושלים), כי על המערער נאסר ליצור כל קשר עם הקטינה שלא בפיקוח, לרבות קשר טלפוני. בשומעה על הצו, איימה הקטינה כי תשים קץ לחייה. חרף הוראת בית המשפט, במהלך התקופה שעד ליום הגשת כתב האישום, עמד המערער בקשר עם הקטינה עשרות פעמים. המערער שוחח עם הקטינה בטלפון, גם התכתב איתה בפייסבוק. שיחותיהם נסובו, בין היתר, על ענייני מין והקשר המיני ביניהם. במספר הזדמנויות, ובעקבות תיאום מוקדם, המתין המערער לקטינה בסמוך לבית הספר שבו למדה, פגש אותה והסיעה במכוניתו לפנימיה. בשתי הזדמנויות, סטה המערער מן הדרך, עצר במקומות מבודדים, נישק את הקטינה ונגע באיבר מינה מתחת לבגדיה.

9. ביום 21.8.2012 התכתב המערער עם הקטינה בפייסבוק, וכתב לה בין היתר: "השיחות האלה לא מגרות?"; "הם לא עושות אותך חרמנית". ביום 22.8.2012 כתב המערער בפייסבוק לקטינה: "אני אוהב אותך המון ומתגעגע ושתתקשרי גם אליי לפון שיהיה לך לילה טוב אוהב המון המון". ביום 8.9.2012 התכתב המערער עם הקטינה בפייסבוק, וזו כתבה לו "כי מה שהיה ביננו פעם כבר לא יכול להיות", וציינה את חששה מפני כניסה להריון. בתגובה כתב לה המערער "אפשר לעשות את זה בדרכים אחרות וזהירות". כשכתבה לו שאינה רוצה להסתכן, השיב לה "סבבה איך שאת רוצה את פוגעת בי אבל לא משנה". בהמשך כתב "גם לא משנה את כבר לא רוצה אותי כי גדלת".

10. כאמור, גם בתקיפת קטין הורשע המערער, בעקבות הכותו את בנו באמצעות חגורה ונעליים. המערער דרך עליו וגרם לו למכאוב של ממש.

עיקרי תסקיר נפגעת העבירה

11. בעת מתן גזר הדין בבית המשפט המחוזי היתה הקטינה כבת 14. אביה הביולוגי התאבד לפני שנולדה. בהיותה כבת 10, הוצאה בצו בית משפט לנוער לפנימיה בשל הזנחה ודחייה מצדה של אמה, אלימות, מחמת דאגה לשלומה, ובהיותה מוצפת בתכנים מיניים שאינם מתאימים לגילה. מצד אמה חשה דחיה, ואת החסכים מילאה אצל המערער, שהיה קשוב לה ודואג, ואילו התייחסה כאל אב. הקשר בין השניים מסובך ומורכב מאהבה, תלות, כאב, פחד ובלבול. הקטינה היתה חסרת אונים כשהרגישה עוד בילדותה שהקשר המיני עם המערער איננו כשורה, אך בתחילה לא הצליחה לבטא את עצמה, בהמשך לא ניתן אָמון בדבריה, ופגיעותה הלכה והחריפה. בטחונה העצמי התערער, אָמונה באחרים התנפץ, ולא נותר לה עוגן יציב בחייה. התמודדותה עם העוררות המינית שנכפתה עליה באה לידי ביטוי בחיפוש מגע מיני שיתן מענה לצרכיה הרגשיים, ולצרכיה הפיזיים. עד כדי כך הגיעו תחושות הבלבול, רגשות האשמה, ועיוותי המחשבה אצל הקטינה, שהדרך היחידה מבחינתה ליצירת קשר מיטיב היא בהקרבת עצמה לצרכי האחר. גופה הוא כלי לסיפוק אחרים ולהרגיש מעט נאהבת. הקטינה עודנה מבולבלת ביחסה אל המערער, עדין לא מסוגלת לעבד את הפגיעה בה. היא מודעת לנזקקותה לעזרה ולטיפול, אך עדין אין בה אָמון כלפי אף אחד. דרכה לשיקום ארוכה, רבה וקשה. במהלכה תצטרך להתמודד עם רגשות אשמה, חוסר אונים, ללמוד ליצור קשר עם זולתה בזכות אופיה ולא באמצעות גופה, ועוד ועוד.

עיקרי גזר הדין

12. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה לגבי מכלול העבירות משום ש"בשל ריבוי העבירות, מאות במספרן, ובשל רצף ביצוע העבירות משך מספר שנים ללא הפסקה, כמעט בלתי אפשרי לקבוע במקרה זה מתחם ענישה לכל אחת ואחת מן העבירות" (פסקה 10); בהתחשב בעונש שנקבע בחוק לכל אחת מן העבירות ובמדיניות הענישה הנוהגת. בית המשפט המחוזי ציין את הערכים החברתיים שנפגעו – בטחונם, גופם ונפשם של קטינים, וערכי המוסר בכללותם. בית המשפט נדרש לחומרת עבירות המין בכלל, ובתוככי המשפחה, כלפי קטינים בפרט, בציינו כי נסיבות העניין דנן חריגות בחומרתן. המערער, בהיותו אביה החורג של הקטינה, אמור היה להגן עליה, אך הוא ניצל אותה לסיפוק צרכיו המיניים, תוך שימוש בעיוותי חשיבה להצדקת מעשיו. תחילתם, בהיותה בת 6 שנים, ולמעשה לא הכירה הקטינה מציאות אחרת. המעשים האיומים והנוראים הלכו והחמירו ונמשכו שנים, ויותר חותמים על הקטינה לתמיד, בעקבות ההתעללות המינית הממושכת, פגיעותה, רגשות אשם, הרס המשפחה, וכליאתו של המערער. אין לקטינה אָמון בסביבתה, היא מבולבלת וחצויה ברגשותיה כלפי המערער, ומצויה ברמת סיכון גבוהה לפגיעה חוזרת בשל חיפוש אחר קירבה וקשר. מתחם הענישה נקבע בין 25 ל-35 שנות מאסר, ולגבי תקיפת הבן הקטין נקבע המתחם בין שנה ל-3 שנים. בית המשפט המחוזי התחשב, בתוך המתחם, בנסיבותיו האישיות של המערער, בהעדר עבר פלילי, בהודאתו

המיידיית במשטרה ובבית המשפט, בהבעת החרטה וברצונו לקבל טיפול. עונשו של המערער נגזר ל-28 שנות מאסר ומאסר על-תנאי, והוא חוייב בתשלום פיצויים לקטינה בסך של 50,000 ₪.

עיקרי הערעור

13. ב"כ המערער אינו חולק על המסכת הקשה והחמורה, אך טוען כי העונש מופלג בחומרתו, וכי לא ניתן משקל די הצורך לנסיבות המיוחדות של העניין. אלמלא הודאתו המלאה והמפורטת של המערער, לדברי בא-כוחו, לא היה מוגש כתב אישום. עוד בתחילת חקירתו דחה הצעה להיוועץ בעורך-דין, וסיפר את הפרשה לפרטי-פרטים. המערער חסך את הצורך בעדותה של הקטינה, ובכך איפשר את תחילת הטיפול בה לקראת הליכי שיקומה. המערער בכה בחקירתו, תאר את המועקה שבה היה שרוי, חש שפלות, הוא בוש ונכלם, והביע חרטה מלאה. המערער כתב מכתב לקטינה: "א' יקרה. אני מצטער ומיטחרט (טעות במקור) על כל מה שעשיתי לך בחיים, על כל הפגיעות שפגעתי לך בגוף שלא היה שייך לי אלא היה שלך ועל הניצול המיני שניצלתי אותך... את יקרה לי וחשובה לי מאוד ואני מקווה שיום אחד בחיים את תסלחי לי על המעשים המחרידים שעשיתי לך ותביני אותי, ואם לא תסלחי לי ולא תרצי לראות אותי או לדבר איתי אף פעם אני יבין אותך כי אני עשיתי לך דברים שאף אחד לא עושה לבת שלו אלא מעניק לה אהבה בתור אבא אמיתי כמו לילידים רגילים, ואני כשלתי בתוך אבא... אני רוצה שתאזרי כוחות בשנים הבאות לסלוח לי כי אני הולך להתפלל לא-לוהים שיסלח לי על כל מה שעשיתי לך בחיים... א' אני מבקש שהיום יגיעו אליך חוקרים ואני רוצה שתשתפי איתם פעולה ותספרי על כל מה שהיה בינינו כי אני כבר סיפרתי את כל האמת שאין לך מה להסתיר ולפחד לספר, תהיי חזקה כמוני, זה יקל עליך מצפונית וגם יפתח לך דרך חדשה בחיים..." (סעיף 18 לנימוקי הערעור). המערער מודע לעיוותי המחשבה ולחומרת המעשים, אך לא הצליח לשלוט בעצמו, ואכן ביקש טיפול. בקשתו כנה, והיא באה בהמשך לנסיבות עצמאיים מצדו לאורך השנים. המערער טען על אלימות שהופנתה כלפיו בילדותו על-ידי הוריו, על חסכים משפחתיים מבית, מצוקה כלכלית, קשיים שהלכו ונמשכו גם לימים, כשנישא לאמה של הקטינה. ב"כ המערער הדגיש בטיעונו כי המערער לא נקט באלימות כלפי הקטינה, וכי מדובר בסופו של דבר, עם כל החומרה, בקורבן אחד בלבד. עונש המאסר הארוך יכול להלום עבירות שנעשו כלפי כמה וכמה קורבנות, ובאלימות. העונש אינו הולם את נסיבות העניין דנן.

14. ב"כ המשיבה השיבה מנגד, כי אמנם המערער הודה במעשיו, אך היה זה לאחר הדיווח למשטרה. בגיל 10 הוצאה הקטינה לפנימיה בעקבות הזנחה הורית, כאשר בתחילה הסברה היתה כי דווקא אמה היא הגורם הבעייתי. לאחר חשיפת המעשים, וכשבפנימיה התברר כי הקטינה מוצפת בתכנים מיניים שלא מתאימים לגילה, נפתחה חקירה מורחבת יותר. לא בכדי לא כונתה הקטינה כמתלוננת, משום שלא הסכימה לשותף פעולה. הקטינה הוצאה לפנימיה כדי למנוע את המשך המעשים, אך היא איימה לפגוע בעצמה, והעדיפה להמשיך במעשים. כיום היא מסוכנת לעצמה, גם בחלוף השנים מסרבת לקבל טיפול, והיא נתונה בסיכון. פגיעת הרעה של המערער בקטינה, הלכה והחמירה עם השנים, וגם לאחר שהוצאה מהבית, ניצל את חופשותיה על מנת להמשיך במעשיו. לא זו אף זו, גם לאחר הוצאת צו שיפוטי שאסר על המשך הקשר, המשיך המערער במעשיו. המתין לקטינה ליד בית הספר, לקח אותה למקומות שונים ויצר איתה קשר גם באמצעות הפייסבוק. על-פי הערכת המוסכנות, סובל המערער מעיוותי חשיבה בדרגה גבוהה ביותר. המערער אמנם הביע חרטה אך הוא נעדר תובנה לנזקיה של הקטינה וממזער את תוצאות מעשיו. ב"כ המשיבה אישרה שהעונש אכן קשה מאד, אך לדעתה הוא מוצדק לאור הפגיעה הקשה שספק אם ניתן יהיה להתגבר עליה. על כל אלה נוספה גם עבירת האלימות כלפי בנו של המערער. ב"כ המשיבה טענה כי יש להותיר את גזר הדין על כנו.

15. בתסקיר עדכני מאת שירות המבחן דווח על תפקוד תקין של המערער בבית הסוהר, ללא בעיות משמעת. בדיקת שותן שמסר נמצאה נקיה משרידי סם. המערער הביע מוטיבציה להשתלב בתהליך טיפולי, אך ישקול להשתלב

בקבוצה פסיכו-חינוכית לאחר שינתן פסק הדין בערעורו. המערער לוקח אחריות על ביצוע העבירות, מתחרט, אם כי נוטה למזער את הנזק שנגרם לקטינה, ומתקשה לגלות אמפתיה ממשית כלפיה.

דין והכרעה

16. מסכת עבירות מין מזעזעת נפרשה לפנינו, חריגה בחומרתה: מאז היתה כבת 6, במשך שנים, עד שהייתה כבת 13, עשה המערער בגופה של הקטינה מאות מעשי אונס ומעשים מגונים, עד שהיה הדבר לשגרה חולנית ומעוותת. את הנעשה אין להשיב, ורב הוא החשש שמא הטביעו מעשיו של המערער חותם של קבע בקטינה; בגופה ובנפשה. מעשיו של המערער מעוררים סלידה ושאט-נפש; והקטינה - חרב עליה עולמה.

17. אין צורך להכביר במילים על אודות הזעזוע מן המעשים, על פגיעתם הרעה, על הכאב ועל המצוקה. כל אלה באו לידי ביטוי מלא בגזר הדין של בית המשפט המחוזי, בתסקירי שירות המבחן, בהערכת המסוכנות ובדברי ב"כ הצדדים. לכל טענותיו של המערער ניתן מענה הולם בגזר הדין של בית המשפט המחוזי. המערער ראוי לישב שנים ארוכות מאד מאחורי סורג וברית. "ראוי הוא, וראויים אחרים שכמותו, למען יראו ויראו, ועל מנת להבטיח את בטחונם של קורבנות פוטנציאליים לעבירות מין בכלל, ובתוך המשפחה בפרט. אלו האחרונים זקוקים באופן מיוחד להגנה שכזאת, בגלל חוסר האונים שבו הם נתונים, באין מושיע מן בתוך המשפחה" (ע"פ 7951/12 פלוני נ' מ"י פסקה 9 (7.4.2014)).

18. אחרי שאמרנו את כל זאת עודנו מחוייבים לעקרון אחדות הענישה. גם מעשים זוועתיים צריכים להשתלב במדיניות הענישה המקובלת. אילו ב'חשבונאות' עסקינן, בצבירת כל המעשים והעונש הסטטוטורי בגינם, כי אז ראוי היה המערער להישפט למאות שנות מאסר, כפי המקובל בארצות הברית. אך הענישה איננה מתמטית (ראו והשוו: ע"פ 7951/12 הנ"ל, ואסמכתאות שם בפסקה 10; ע"פ 5369/13 פלוני נ' מ"י (10.2.2015); ע"פ 2879/12 פלוני נ' מ"י (17.10.2013); ע"פ 6486/12 פלוני נ' מ"י (1.12.2013); ע"פ 9608/11 פלוני נ' מ"י (7.7.2014); ע"פ 8080/11 פלוני נ' מ"י (31.12.2013)). נזכור את הודאתו המלאה והמפורטת של המערער, גם את קריאתו לקטינה לשתף פעולה עם המשטרה ולספר הכל. אין לדעת איך היתה הפרשה מסתיימת מבלעדי כן. עלינו לשוות לנגד עינינו מקרים חמורים עוד יותר מזה שבענייננו, שאין מדובר בהם בקורבן אחד, אלא בכמה, ושננקטה בהם אלימות. הקטינה דנן היא 'עולם ומלואו'. אך להוותנו, ישנם פושעים שמשחיתים במעשיהם עוד יותר. עלינו לשייר ברף הענישה עונש הולם גם למי שעשה עבירות מין בהיקף שעשה המערער כלפי כמה וכמה קורבנות, ובאלימות. אציע אפוא לחברי להפחית קמעא מעונש המאסר הכולל ולהעמידו על 24 שנים. שאר רכיבי גזר הדין יעמדו בעינם.

ש ו פ ט

השופט ח' מלצר:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט מ' מזוז:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק הדין של השופט נעם סולברג.

ניתן היום, כ"ב באייר התשע"ה (11.5.2015).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט
